

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVII nr. 794

sîmbătă 20 martie 1965

8 pagini 25 bani

A ÎNCETAT DIN VIAȚĂ TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ



COMUNICAT

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Populare Romîne anunță cu adîncă durere încetarea din viață, în ziua de 19 martie, orele 17 și 43 minute, după o boală grea, a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, fiu credincios al clasei muncitoare și al poporului român, conducătorul iubit al partidului și poporului nostru.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC
ROMÎN

CONSILIUL DE STAT
AL REPUBLICII POPULARE
ROMÎNE

CONSILIUL DE MINIȘTRI
AL REPUBLICII POPULARE
ROMÎNE

Ședința comună de doliu
a C.C. al P.M.R., a Consiliului
de Stat și a Consiliului
de Miniștri ale R. P. R.

În seara zilei de 19 martie a.c. a avut loc ședința comună de doliu a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale Republicii Populare Romîne.

Profund îndurerați, participanții la ședință au cinstit memoria tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, conducătorul iubit al partidului și statului nostru, înflăcărat luptător pentru fericirea patriei și a poporului, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

S-a adoptat hotărîrea cu privire la declararea doliului național și organizarea de funeralii naționale.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Ne vom consacra toate forțele înfăptuirii politicii partidului

— Scrisori din întreaga țară —

Pe adresa Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român au sosit în după-amiază și în cursul serii de 19 martie numeroase telegrame trimise de către muncitori, țărani, intelectuali, de către colective de oameni ai muncii din întreaga țară, în care sînt exprimate sentimente de profundă durere pentru încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, precum și hotărîrea de a strînge și mai puternic rîndurile în jurul partidului și al Comitetului său Central, de a lupta cu și mai multă hotărîre pentru împlinirea sarcinilor trasate de partid, pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră.

În telegrama trimisă de cadrele

didactice, părinții și copiii de la Grădinița nr. 1 din Tîrgoviște se spune: „O nemărginită durere a umplut inimile noastre la aflarea veștii care anunța încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, iubit tovarăș și conducător al poporului. Alături de întregul popor regretăm din inimă această grea pierdere”.

Aceleași sentimente de adîncă durere exprimă în telegrama trimisă Comitetului Central al Partidului un grup de elevi de la liceul „Vasile Alecsandri” din Galați, elevii Grupului școlar minier din Baia Mare etc.

Din toate colțurile țării continuă să sosească numeroase telegrame trimise de către muncitori, țărani, intelectuali, elevi și studenți.

O inimă nemuritoare

Ne este foarte greu să ne împăcăm cu gîndul că inima comunistului, conducătorului iubit al partidului și statului, — inima tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej a încetat să mai bată. Această inimă care a bătut puternic pentru întreg poporul, pentru fiecare dintre noi, pentru înaltele noastre aspirații. Îi simțim bătăile inimii sale în inimile noastre, și vom continua să le simțim, nemuritoare, întreaga viață. Pentru că întreaga noastră viață de astăzi și de mâine, în mersul ei rapid spre socialism, este legată prin mii de fibre de viața acestui mare om, care, cu clarviziune comunistă, cu înțelepciune de conducător al maselor, ne-a îndrumat pașii, a vegheat ca munca noastră, a fiecăruia, revărsată

în munca întregului popor, să slujească fericirii patriei, viitorului ei socialist.

În aceste clipe grele, îmi plec îndurerat fruntea, dar, ca fiecare om din această țară simt puterea de a învinge durerea. Izvorul acestei puteri sînt înseși tăria și unitatea de monolit a întregului popor în jurul Partidului Muncitoresc Român.

Făgăduința comunistă de a pași cu și mai multă hotărîre pe drumul ce ni l-a indicat și ni l-a deschis partidul, în fruntea căruia a vegheat marele fiu al poporului nostru, îmi va călăuzi întreaga viață, munca pusă în slujba științei românești, a formării tinerelor generații de specialiști.

Academician
STEFAN MILCU

Cu hotărîrea nezdruincinată de a-i urma pilda

Ochii îmi sînt întunecați de lacrimi. Ne-a fost smuls cel pe care ne obișnuisem să-l vedem mereu cu noi, mereu în fruntea noastră...

L-am văzut și la Cluj, acum cîțiva ani, împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat, în mijlocul studenților și dascălilor, înconjurat de dragostea lor și simțindu-se între ei toți atît de bine, atît de fericit. Vedea cu ochii Clujul cel nou, Clujul care crește cu uzinele lui răsărite ca din pămînt, cu școlile lui multe și mari create de puterea populară sub îndrumarea partidului pe care el, omul muncii,

bărbatul vremilor mari și innoitoare, îl conducea.

Un popor întreg îl preamărește și îl deplînge. Supremul omagiu ce i-l putem aduce, cea mai adevărată cinstire ce i-o putem închina va fi nezdruincabila noastră hotărîre de a-i urma pilda, de a pași pe calea arătată de partidul său și-al nostru, al tuturor.

Acad. CONSTANTIN DAICOVICIU
rectorul Universității „Babeș-Bolyai”
Cluj

Pagini de istorie luminoasă

Am aflat cu durere vestea încetării din viață a primului secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Este o grea pierdere pentru întregul nostru popor, în fața căruia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personifica cele mai alese însușiri ale unui conducător iubit și stimat, care și-a dedicat întreaga sa viață luptei pentru făurirea acelor pagini de istorie luminoasă pe care le trăiește astăzi. Căci întreaga sa personalitate este și va rămîne întotdeauna legată atît de eroicul trecut de luptă al poporului nostru — în frunte cu clasa muncitoare —, pentru înlăturarea exploatării omului de

către om, pentru libertate și suveranitate națională, cît și de mărețul edificiu al construcției socialiste pe care-l desăvîrșim astăzi.

Îmi aduc aminte cu emoție ultima oară cînd am avut prilejul fericit de a-l vedea îndeaproape cu ocazia unei solemnități care a avut loc la Consiliul de Stat. Îmi răsună și acum în memorie cuvintele celui căruia toate preocupările îi erau apropiate, căruia nimic din ceea ce este omenească nu-i era străin, care-și găsea timp și timpul nu era niciodată pe măsura dorinței sale de dăruire — să asculte cu atenție și dragoste, să sprijină și generozitate pe oricine îi cerea sprijin și îndrumare.

Trăim prima zi de cînd dînsul a încetat să mai trăiască. Simțim un gol dureros. Este o încercare aspră. Însă una dintre acele încercări care oțelesc, fac să crească hotărîrea de a lupta — cu mai multă dirigenție, pricepere, talent creator și pasiune pentru ceea ce înfăptuiești — sub conducerea încercată a partidului.

O pierdere căreia îi răspundem stringîndu-ne rîndurile, întărind unitatea întregului popor în jurul partidului și guvernului, muncind mai mult și mai bine ca înainte — fiecare, acolo unde ne aflăm — pentru viitorul luminos al Patriei, acel viitor căruia i-a dedicat întreaga sa viață Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Acad. EUGEN BĂDARAU

Noi colectivul de elevi ai clasei a XI-a a școlii medii serale nr. 29 din orașul București am aflat din emisiunea postului de radio București trista veste a încetării din viață a scumpului nostru tovarăș Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorul încercat al poporului nostru, luptător neobosit pentru cauza păcii și socialismului.

Sîntem muncitori și elevi la școala medie serală și atît în școală cît și în producție ne străduim să aplicăm hotărîrile partidului și guvernului nostru. Ne simțim strîns uniți în jurul partidului în frunte cu Comitetul său Central și al guvernului, pentru a duce mai departe cauza pentru care a militat și a luptat scump și regretatul nostru tovarăș.

Un grup de studenți de la Facultățile de biologie și filozofie ale Universității București, printre care Năstase Panait, Dobre Nicolae, Iosif Mihailăzai, Gheorghe Tănase, transmit Comitetului Central al partidului angajamentul lor că vor munci înzecit și vor studia temeinic. Noi, tineretul studențesc, alături de întregul popor, ne vom consacra toate forțele înfăptuirii politicii partidului, operei de construire a socialismului. Tovarășul Gheorghiu-Dej va rămîne între noi mereu viu prin munca și creația poporului nostru”.



Într-o atmosferă de profundă emoție și durere, mii de cetățeni ai Capitalei s-au adunat ieri seară în fața sediului Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, unde a muncit marele fiu al poporului nostru, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

HOTĂRÎREA

Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român,
Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale
Republicii Populare Române

Din partea
Comisiei
de organizare
a funeraliilor

În legătură cu încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Populare Române hotărăsc :

1. Se declară doliu național în întreaga țară, începând de astăzi, 19 martie, până în ziua funeraliilor, inclusiv.
 2. Se vor organiza funeralii naționale. Funeraliile vor avea loc miercuri 24 martie 1965.
 3. Se constituie o comisie de partid și de stat pentru organizarea funeraliilor, formată din tovarășii Chivu Stoica (președintele comisiei), Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec.
 4. În zilele doliului național, în întreaga țară se arboează în bernă drapelul de stat al Republicii Populare Române și drapelul Partidului Muncitoresc Român.
- Manifestările distractive și sportive, adunările festive și comemorative de orice fel se suspendă pe toată durata

doliului. Teatrele, cinematografele, radioul și televiziunea și celelalte instituții de cultură își vor adapta programele la zilele de doliu.

În ziua funeraliilor toate spectacolele și cursurile învățământului de toate gradele se suspendă.

5. În semn de omagiu, în ziua funeraliilor se va întrerupe lucrul timp de 3 minute în toate întreprinderile și instituțiile din țară (cu excepția acelor unde condițiile de producție nu permit întreruperea lucrului); pe timpul întreruperii lucrului vor suna sirenele întreprinderilor, locomotivelor, vaselor fluviale și maritime; se va opri circulația trenurilor, automobilelor, altor vehicule și a pietonilor.

6. În Capitala Republicii Populare Române și în toate centrele regionale se vor trage — în semn de ultim salut — 24 salve de artilerie.

Comisia de partid și de stat pentru organizarea funeraliilor tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Române, comunică :

Corpul neînsuflit al tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej va fi depus în Palatul Republicii Populare Române.

Accesul publicului, pentru a-și lua rămas bun, va fi admis cu începere de duminică 21 martie a.c., ora 11 a.m.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI
MUNCITORESC ROMÂN

CONSILIUL DE STAT
AL REPUBLICII
POPULARE ROMÂNE

CONSILIUL DE MINIȘTRI
AL REPUBLICII
POPULARE ROMÂNE

Buletin medical

Membrii conducerii de partid și de stat la căpățiul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

În ultimele clipe de viață ale tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, la căpățiul său se aflau membrii conducerii de partid și de stat, tovarășii Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Alexandru Birlădeanu, Dumitru Coliu, Leonte

Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Gheorghe Gaston Marin, Gogu Rădulescu, Gheorghe Rădoi.

După încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorii de partid și de stat au făcut prima gardă la corpul său neînsuflit și au prezentat condoleanțe familiei.



Oamenii muncii ascultă cu inimile indoliate vestea dureroasă a morții tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

În a doua jumătate a lunii ianuarie 1965 tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a prezentat semnele unei afecțiuni pulmonare, cu tuse și expectorații reduse sero-mucosanghinolente. Examenul sputei nu a arătat nimic deosebit. La examenul radiologic s-a constatat un proces infiltrativ la nivelul hilului pulmonar drept. Controlul radiologic din prima decadă a lunii februarie a arătat persistența imaginii de infiltrații a hilului pulmonar drept. Examenul radiologic de control efectuat în a doua decadă a lunii februarie au arătat prezența unei formațiuni de aspect tumoral la nivelul hilului pulmonar drept. Tot în această decadă se observă clinic o mărire rapidă a ficatului, însoțită de subicter. Examenul clinic și de laborator au evidențiat prezența de formațiuni tumorale hepatice.

La 2 martie 1965 examenul microscopic al sputei au arătat prezența de celule neoplazice.

Pe baza datelor clinice și de laborator s-a stabilit diagnosticul de neoplasm pulmonar și hepatic.

Având în vedere gravitatea bolii diagnosticate a fost invitat în țară un grup de specialiști reputați din străinătate, hepatologi, pneumologi și oncologi, care au confirmat diagnosticul.

În cursul bolii s-a aplicat tratamentul corespunzător evoluției acesteia.

Datorită caracterului agresiv și de diseminare a neoplaziei, boala a continuat să progreseze determinând o evoluție gravă și rapidă cu instalarea unui icter intens și unei insuficiențe hepato-renale.

În ziua de 19 martie după ora 16 starea bolnavului s-a înrăutățit brusc; cu toate îngrijirile date bolnavul a intrat în comă și a încetat din viață la ora 17,43.

Prof. dr. Voinea Marinescu, Ministrul Sănătății și Prevederilor Sociale, Acad. dr. N. Gh. Lupu; Prof. dr. Tiberiu Spîrchez; Prof. dr. Constantin Nicolau; Prof. dr. Ioan Brukner; Prof. dr. Constantin Anastasatu; Prof. dr. Octav Costăchel; Conf. dr. Leon Bercu; Dr. Alexandru Dumitriu.

Deprinderea de a analiza

Problema înlăturării formalismului în studiul disciplinelor matematice preocupă în prezent un număr tot mai mare de profesori care predau aceste discipline la clasele V—VIII, clase în care se pun bazele înțelegerii matematicii superioare. Experiența proprie, contactul cu colegii de specialitate mi-au arătat mai limpede câteva dintre cauzele formalismului, ca și căile pe care se pot înlătura.

Am constatat nu o dată că unii elevi folosesc expresii ca mărimi proporționale, număr irațional, loc geometric al punctelor, arc capabil de unghi dat etc. fără a cunoaște bine sensul lor. De pildă, sint elevi care spun că două mărimi sînt proporționale atunci cînd cresc și una și cealaltă și invers. Dacă li se atrage atenția că au omis să menționeze că e vorba de o creștere de un anumit număr de ori, nu-și dau seama că au făcut o greșeală de conținut, nici nu pot să explice în ce constă greșeala, fiind convinși că au sărit doar câteva cuvinte pe care le socotesc fără însemnătate.

În alte cazuri, definiția mediei proporționale este înlocuită prin enunțarea teoremei catetei și înălțimii în triunghiul dreptunghic, căci cu acest exemplu li s-a prezentat elevilor noțiunea respectivă. În aceste cazuri, dacă în rezolvarea problemelor unde nu mai e vorba de triunghiul dreptunghic se ajunge la expresia $x^2 = ab$, respectiv $\frac{x}{a} = \frac{b}{x}$, e-

levii sesizează cu greu că e vorba de formula scrisă a mediei proporționale.

Cum putem înlătura asemenea neajunsuri? În primul rînd ținînd seama că elevii din clasele V—VIII percep adevărurile științifice mai ales prin intuiție, că numai intuiția îi ajută în înțelegerea corectă a noțiunii sub toate aspectele. De aceea caut întii să le dau exemple practice din viață (distanța parcursă și timpul în mișcare uniformă; masa și volumul unui corp omogen; aria și înălțimea în dreptunghiurile cu bazele egale; viteza și timpul dacă spațiul rămîne același; baza și înălțimea dreptunghiului cînd aria lui rămîne aceeași; cantitatea de produse dată de un muncitor și timpul de lucru etc.). Pentru ca dependența între aceste mărimi să fie bine înțeleasă recurg adesea la grafice. De exemplu, folosesc cu regularitate reprezentarea grafică în cazul mediei proporționale între două segmente date mai întii numeric și apoi literal. Ulterior, după ce consolidez noțiunile prin efectuarea de probleme, pot trece cu ușurință la relațiile metrice în triunghiul dreptunghic, apoi la aplicații în alte figuri. De exemplu, dau un dreptunghi și cer ca fără calcule sau măsurători să se construiască un pătrat echivalent cu dreptunghiul dat. Pe baza înțelegerii corecte a noțiunii respective, elevii, cercetînd atent dimensiunile dreptunghiului, descoperă cu ușurință că media proporțională a dimensiunilor lui este latura pătratului cerut.

Prezintă elevilor toate elementele din sfera unei noțiuni în așa fel ca ei singuri să cerceteze și să descopere, sub îndrumarea noastră, adevărul matematic, reușim să le formăm deprinderea de a analiza, de a trage concluzii și apoi a aplica adevărurile matematice.

O manifestare a formalismului în cunoștințele de matematică este și predominarea memorizării. Este suficient să ne gîndim, de pildă, la felul cum se predau criteriile de egalitate și asemănare a triunghiului sau cum se

demonstrează suma unghiurilor unui triunghi. Știm cu toții că mai sint profesori care se mulțumesc să construiască pe tablă de trei ori câte două perechi de triunghiuri egale și să facă cunoscut condițiile în care ele sint egale, obligînd pe elevi să memorizeze cazurile respective și să le reproducă de parcă ar recita o poezie. Am avut însă de curînd prilejul să asist, în cadrul unor interesanțe, la o lecție la care s-au folosit cu totul alte procedee. Profesorul ceruse elevilor să măsoare în prealabil singuri unghiurile unui triunghi, să confecționeze din carton diferite triunghiuri cu unele laturi sau unghiuri neegale și să descopere ei înșiși în ce cazuri unghiurile pot fi egale. A fost deosebit de interesant faptul că demonstrarea sumei unghiurilor unui triunghi s-a impus ca o necesitate, deoarece majoritatea elevilor găsisse suma în jurul lui 180°. La rîndul ei, lecția referitoare la egalitatea triunghiurilor s-a transformat într-o discuție vie între profesor și elevi, întrucît aceștia credeau că au descoperit și alte criterii de egalitate, cum ar fi la triunghiul în care două laturi și unghiul opus celei mai mici dintre ele sint respectiv egale cu două laturi și unghiul opus celei mai mici dintre ele dintr-un al doilea triunghi. Ei căutau să dovedească aceasta prin triunghiurile pe care le confecționaseră din carton. Profesorul le-a demonstrat însă — nu numai folosind metoda construcției, ci și practic — că triunghiurile în acest caz nu sint întotdeauna egale. În felul acesta elevii și-au însușit temeinic criteriile de egalitate a triunghiurilor.

Și noi, profesorii, procedăm uneori nejust arătîndu-le noi înșine elevilor unde au greșit. De aceea, unii din ei se deprind să primească mereu ajutorul profesorului cînd sint examinați. Așa se explică cred, de altfel, și decalajul între notele mari obținute de unii elevi la oral și notele mici la scris.

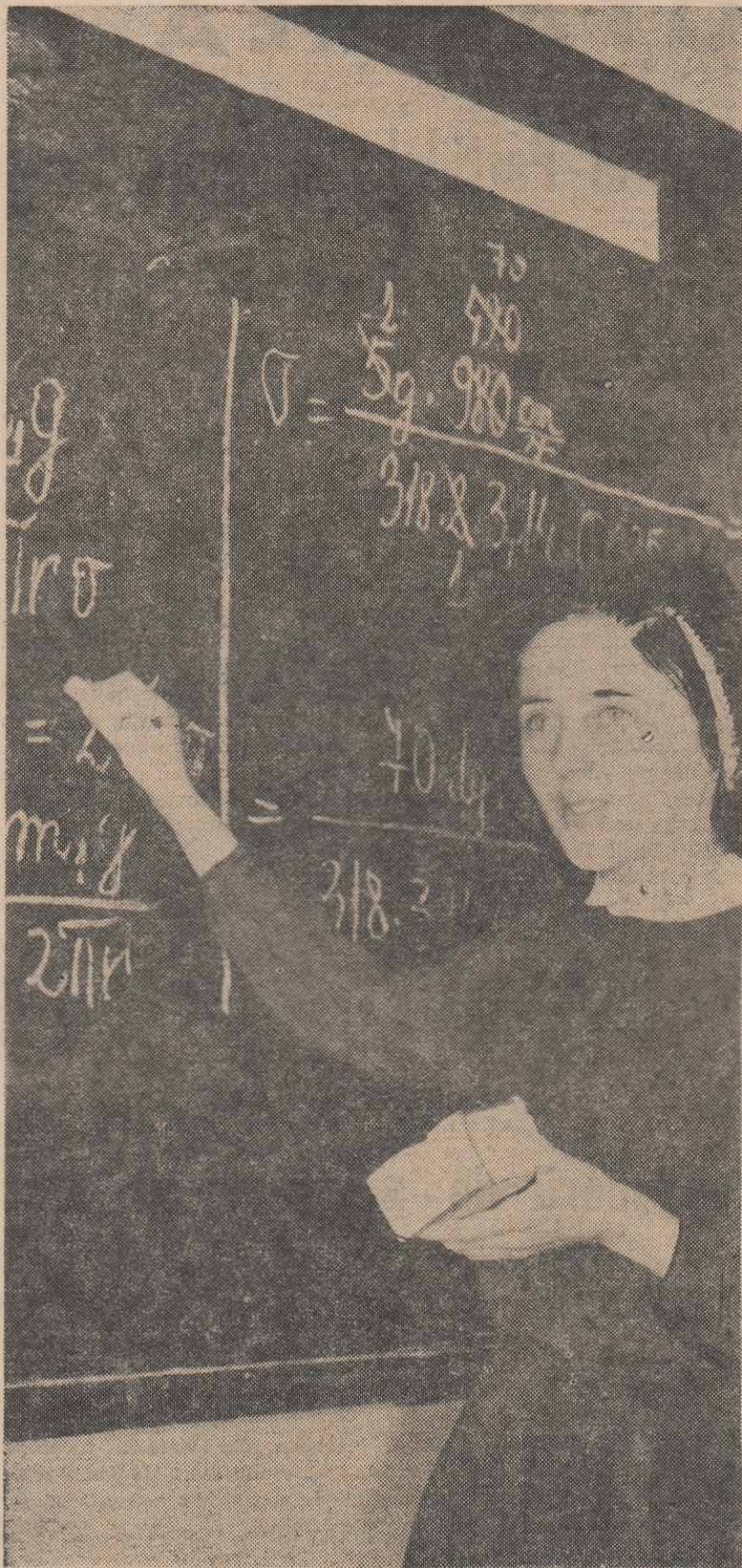
Prof. GRIGORE GHEBA
București

Aspectul concret al studiului trigonometriei

Se știe că trigonometria are două laturi — una funcțională și cealaltă de calcul — care stau într-o strînsă interdependență. La începutul studiului trigonometriei, pînă în clasa a X-a, predomină latura de calcul. Căutînd să dea lecțiilor un caracter cit mai concret, profesorii care predau la aceste clase prezintă argumentul X îndeosebi ca unghi. Insuși manualul pentru clasa a X-a consideră trigonometria drept o disciplină „capabilă să rezolve prin calcul problemele geometrice privind triunghiuri și poligoane sferice în care datele cuprind laturi și unghiuri”.

Așa să fie oare? Dar la mișcarea oscilatorie sau în formula puterii curenților alternativ, unde funcțiile trigonometrice intervin din plin, nu întîlnim nici laturi, nici unghiuri. Și la fel stau lucrurile în numeroase alte cazuri. Este limpede că definiția de mai sus a trigonometriei este îngustă și neconformă cu realitatea. Consider, de aceea, că tendința permanentă a profesorilor de a „concretiza” trigonometria devine, pe o anumită treaptă, indezirabilă.

Cum ar trebui rezolvată, după părerea mea, problema? Cred că funcțiile trigonometrice, privite ca funcții reale de variabilă reală, ar trebui studiate într-un capitol mai vast, special, al matematicii. Atunci trigonometria însăși ar fi privită ca una din aplicațiile concrete ale acestor funcții, ca și o aplicație a corelațiilor dintre ele. În acest caz



Prof. NICOLAE MARINESCU
Ștefănești-Pitești

Prof. MIRON OPREA
Ploiești

Noțiunea de funcție, de dependență funcțională străbate ca un fir roșu întreaga programă, de la clasa a V-a și pînă la clasa a XI-a, cînd este abordată în forma cea mai generală. Începutul în formarea noțiunii de variație a două mărimi legate una de alta îl constituie problemele de mărimi direct și invers proporționale, de amestecuri etc. din cadrul aritmeticii. La formarea acestei noțiuni contribuie apoi, în cadrul geometriei, studiul variației ariei unui triunghi sau a unui dreptunghi. Un capitol întreg este dedicat funcției liniare $f(x) = ax + b$, model matematic al multor probleme de fizică. Ulterior, în toate clasele școlii medii se studiază diverse forme de dependență funcțională: funcțiile trigonometrice, funcția exponențială, funcția logaritmică etc. Ca urmare, în clasa a XI-a se pune problema de a releva conținutul abstract, matematic al dependenței funcționale, care o face utilizabilă în cele mai variate domenii: fizică, astronomie etc.

Socotesc deosebit de important să atrag atenția elevilor asupra faptului că a studia variația unei funcții înseamnă, îndeobște, a studia desfășurarea fenomenului respectiv. Printru alte exemple, utilizez în acest scop și funcția rațională $y = a/x$ (x — a) care reprezintă dependența funcțională a imaginii (y) a unui obiect situat la distanța x față de centrul optic al lentilei convergente cu distanța focală a. Elevii înțeleg că a studia variația acestei funcții înseamnă a studia modul de desfășurare a unui fenomen fizic. Menționez însă că matematica — știință cu caracter general — trebuie să studieze și alte tipuri de dependență funcțională, care nu reprezintă — cel puțin imediat — materializarea unui fenomen fizic, biologic, economic etc.

Pentru a ajuta pe elevi să înțeleagă în adîncime variația funcțiilor le arăt că a studia variația unei funcții „f” înseamnă a ordona mulțimea E (în cazul nostru mulțimea reală), după un anumit criteriu — de obicei mărimea numerelor — și a vedea care sint elementele ce constituie mulțimea valorilor funcției (F). Le explic că ordonarea lui F se realizează prin intermediul lui „f”, bazîndu-mă pe aportul derivatei I și a II-a și pe cele mai reprezentative puncte ale funcției f din mulțimea E. De asemenea, caut să-i lămuresc că studiul variației unei funcții ne dă posibilitatea de a afla mulțimea F, cunoscînd procedeul de corespondență și mulțimea E.

Pentru reprezentarea grafică a funcției arăt elevilor că cele două mulțimi numerice E și F se așează ordonat respectiv pe axa Ox și Oy, iar curba (C), care reprezintă graficul, arată modul de corespondență. Insist asupra faptului că orice paralelă la Oy taie graficul (C) într-un singur punct, în timp ce o paralelă la Ox poate tăia graficul în mai multe puncte. Cu acest prilej reamintesc elevilor că în cadrul intervalelor de monotonie, orice paralelă la Ox taie curba într-un singur punct. În acest mod dobîndim algoritmul aflării inversei unei funcții.

Caut să scot cit mai bine în evidență faptul că, dacă E are elemente la plus infinit sau minus infinit, este cazul să ne punem problema asimptotelor oblice. În cazul cînd f(x) are asimptote orizontale, atunci sigur nu va mai avea asimptote oblice. De asemenea, le arăt că funcțiile raționale în care gradul numărătorului e mai mare cu o unitate decît gradul numitorului au asimptote oblice, ca și unele funcții raționale algebrice de o anumită formă. Folosesc prilejul ivit pentru a scoate în evidență punctele de discontinuitate ale unei funcții, forma acestor discontinuități, ca și alte chestiuni studiate anterior.

PLANURI DE LECȚII

În continuarea materialelor noastre pe marginea planurilor de lecție ne-am oprit, de data aceasta la o lecție de început de capitol, care se va preda peste puțin timp la clasa a IV-a — lecția de introducere în capitolul „Agricultura”, căruia programa îi rezervă 6 ore, după lecțiile referitoare la industria țării noastre — ca și la o lecție recapitulativă în laborator, organizată după studierea cunoștințelor referitoare la metale alcaline și alcalino-pămîntoase.

Geografie

Este bine ca predarea lecției de introducere în capitolul „Agricultura” — ca și a altora, de altfel — să se bazeze pe cunoștințele dobândite anterior și nu numai la geografie, ci și la alte obiecte: istorie, științe naturale, citire. Pentru ca elevii să înțeleagă mai bine problemele lecției, mulți învățători se îngrijesc ca ei să viziteze în prealabil gospodăriile agricole de stat, S.M.T.-uri, cooperative agricole de producție. Bunăoară, elevii clasei a IV-a de la Școala generală de 8 ani nr. 183 din București, au vizitat o gospodărie agricolă de stat (unde li s-a arătat livada, li s-a atras atenția asupra modului cum este împărțit terenul pentru cultura felurilor legume și li s-au prezentat unelte și utilaje de muncă agricolă), o cooperativă agricolă de producție (unde au putut vedea culturile de toamnă de pe terenurile cultivate cu cereale), o stațiune de mașini și tractoare (unde au văzut cum funcționează tractoarele și alte mașini moderne folosite azi în agricultură și au primit explicații despre randamentul sporit al muncii cu mașinile), ca și stațiunea experimentală I.C.A.R. (unde li s-a vorbit despre selecționarea și tratarea semințelor și despre obținerea unor soiuri noi de plante mai rezistente și mai productive). Mulți învățători folosesc la această lecție — ca și la altele — cunoștințele și impresiile culese de copii cu prilejul vizitelor la Expoziția realizărilor economiei naționale, care a cuprins un bogat material ilustrativ și cu privire la dezvoltarea agriculturii noastre.

Avem în față două planuri pentru lecția la care ne referim (autoare: învățătoarele Aurelia Satmare și Aglaia Arion din București). Alcătuite în mod independent și pentru clase cu particularități diferite, aceste planuri au totuși asemănări în liniile lor mari. Vom încerca să le prezentăm în ceea ce au ele comun.

Tovarășele Satmare și Arion și-au propus s-o organizeze ca o lecție de comunicare, în care să folosească mai ales metoda conversației și metoda expunerii, iar ca material didactic harta R.P.R., albume cu vederi sau reproduceri prezentând imagini din agricultura socialistă a țării noastre, scheme și grafice. Ca o particularitate a planului lecției, menționăm că la nici una din cele două învățătoare el nu cuprinde momentul verificării cunoștințelor, din cauză că în lecția precedentă s-a făcut această verificare o dată cu revederea cunoștințelor din capitolul „Industria”.

După organizarea clasei pentru oră se va trece, așadar, la discuțiile pregătitoare pentru predarea noilor cunoștințe. Discuțiile vor porni desigur de la lucruri cunoscute. Tovarășa Satmare va lua ca punct de plecare noțiunea de economie (Ce numim economie națională? Ce ramuri cuprinde economia țării noastre? Care din aceste ramuri le-am învățat în trimestrele I și II? etc.). Tovarășa Arion își propune o introducere mai lentă în subiect, pornind de la bogățiile patriei noastre (Cum este patria noastră? Ce bogății posedă? etc., pentru a sfârși cu aceeași întrebare: Despre ce ramură a economiei am învățat până acum?).

Va urma anunțarea subiectului lecției noi și scrierea pe tablă a titlului ei. Merită reținut procedeul la care s-a gândit tovarășa Satmare, de a comunica elevilor și scopul pe care îl urmărește lecția. Aici, atenție: să nu facem aceasta într-o manieră inaccesibilă copiilor, sau într-o formă care să le distrage atenția de la problemele ce se vor studia. Precizările pe care le vom face în legătură cu lecția trebuie, dimpotrivă, să sporească interesul pentru conținutul ei.

Se va trece apoi la comunicarea noilor cunoștințe, activizându-se intens clasa prin apel repetat la cunoștințele căpătate anterior la geografie și la alte obiecte, sau cu prilejul excursiilor. Tovarășa Arion va

trece la această parte a lecției întrebând: Ce forme de relief prezintă pământul țării noastre? Cum este clima? Dezvoltarea căror ramuri ale economiei favorizează relieful și clima țării noastre? Cum se dezvoltă agricultura? Ce produce ea? etc.

Comunicarea noilor cunoștințe va fi punctată prin fixări parțiale, ideile rezultate fiind scrise pe tablă și notate de către elevi în caietele lor. Astfel, în lecția tovarășei Arion la sfârșit va apărea pe tablă, următorul plan:

1) Agricultura este o ramură foarte importantă a economiei țării noastre.

2) Între agricultură și industrie există o strinsă legătură: a) agricultura dă industriei: cereale, fructe, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, produse animale, fibre; b) industria dă agriculturii unelte, tractoare, semănători, combine și alte mașini, îngrășăminte și alte substanțe chimice.

3) În trecut, agricultura țării noastre era înapoiată a) cea mai mare parte a pământului se afla în stăpînirea moșierilor și chiburilor; b) în agricultură erau puține mașini și tractoare, ele aparținând moșierilor și chiburilor; c) țărani muncitori își lucrau pământul cu unelte rudimentare (plugul de lemn).

4) Situația agriculturii după 23 August 1944: a) moșierimea a fost lichidată ca clasă (prin reforma agrară din 1945); b) pământurile au revenit țărănilor muncitori; c) s-au înființat gospodăriile agricole de stat (G.A.S.) și stațiuni de mașini și tractoare (S.M.T.); d) țărani muncitori s-au unit în cooperative agricole de producție; e) agricultura se dezvoltă și înfloarește, urmînd calea transformării socialiste.

5) Statul democrat-popular sprijină dezvoltarea agriculturii: a) înzestrarea agriculturii cu unelte perfecționate și mașini moderne, cu îngrășăminte chimice; b) măsuri pentru creșterea suprafeței agricole, de fertilizare a solului, de protejare a culturilor; c) pregătirea de specialiști pentru agricultură.

6) În anii puterii populare producția agricolă a țării noastre a crescut foarte mult.

Fixarea cunoștințelor se va realiza urmărindu-se în primul rînd aceste idei principale, de fapt problemele de bază ale lecției și, firește, ale întregului capitol despre agricultură.

Nu este rău ca fixarea cunoștințelor, sau mai bine zis explicarea lecției noi să se termine printr-o concluzie a învățătorului (cum își propune tovarășa Satmare), care să sublinieze saltul calitativ făcut de agricultura țării noastre sub înțeleapta conducere a partidului.

Tema pentru acasă va consta desigur în învățarea lecției, atrăgîndu-se atenția că elevii trebuie să poată răspunde orăi la toate întrebările din manual.

La sfârșitul orei vor putea fi notați 2—3 elevi, dintre aceia care au dat răspunsuri mai concludente pentru pregătirea lor la geografie.

Materialul didactic va fi folosit pe parcursul discuției acolo unde se pretează sau mai degrabă acolo unde se cere ilustrarea afirmațiilor făcute în cursul explicației. De exemplu, cînd se va vorbi despre situația grea a țărănimii muncitoare în trecut, despre unelte de muncă înapoiate folosite în micile gospodării țărănești, despre noile mașini și utilaje cu care se lucrează astăzi pământul etc.

Conversația cu elevii, expunerea învățătorului, întregul material demonstrativ al lecției trebuie să întărească spre însușirea de către elevi a unor cunoștințe corecte — cunoștințele de bază despre agricultură — ca și spre dezvoltarea admirației copiilor pentru însemnatele transformări pe care le cunoaște viața satului în anii noștri.

I. PETRESCU

Chimie

Se știe că, în predarea chimiei, lecțiile de recapitulare sînt urmate în general de lecții de laborator menite să contribuie la consolidarea cunoștințelor teoretice ale elevilor, ca și la formarea deprinderilor lor de minuire a aparatelor și a substanțelor chimice, dezvoltîndu-le în același timp spiritul de observație și interesul pentru cunoștințe.

Lecția de recapitulare în laborator pe care o prezentăm mai jos a avut o formă deosebită de cele obișnuite. În general, asemenea lecții se pregătesc anterior cu clasa, dîndu-se elevilor indicații asupra felului cum vor decurge experiențele. De data aceasta, însă, elevii au fost solicitați să execute experiențele la care nu li s-a făcut în prealabil un instructaj.

Organizată la Școala medie „Gh. Lazăr”, sub conducerea profesoarei Mariana Andrei Staiuc, lecția aceasta a avut un dublu scop: recapitularea unor cunoștințe parcurse deja de elevi și verificarea însușirii acestor cunoștințe. În același timp, ea le-a servit elevilor drept exemplu pentru experiențele individuale, efectuate acasă.

Lecția a trezit interesul întregii clase și i-a activizat pe toți elevii prin forma deosebită pe care a îmbrăcat-o. Într-adevăr, ei se așteptau ca profesoara să realizeze recapitularea potrivit formelor obișnuite, prin ascultare în clasă. Întrebările recapitulative au fost înlocuite însă prin experiențe și astfel, în loc ca elevii să fie solicitați să răspundă verbal, li s-a cerut să execute experiențe, rezultatul acestora fiind considerat ca răspuns la întrebarea recapitulativă. Desigur, o asemenea lecție poate fi inițiată numai după un capitol mai restrîns (cum: este capitolul „Metale alcaline și alcalino-pămîntoase” pe care l-a recapitulat în acest fel tov. Staiuc) deoarece într-o oră nu se pot executa prea multe experiențe.

Experiențele care urmau a fi executate le erau cunoscute elevilor, întrucît profesoara le efectuase ea însăși în cadrul predării noilor cunoștințe. Pe baza demonstrației din timpul predării și a studierii capitolului respectiv, elevii stăpîneau deci elementele necesare pentru a trece și ei la experiențele cerute.

Lecția a avut un moment organizatoric care a durat 7—8 minute și în care li s-au dat elevilor indicațiile necesare pentru

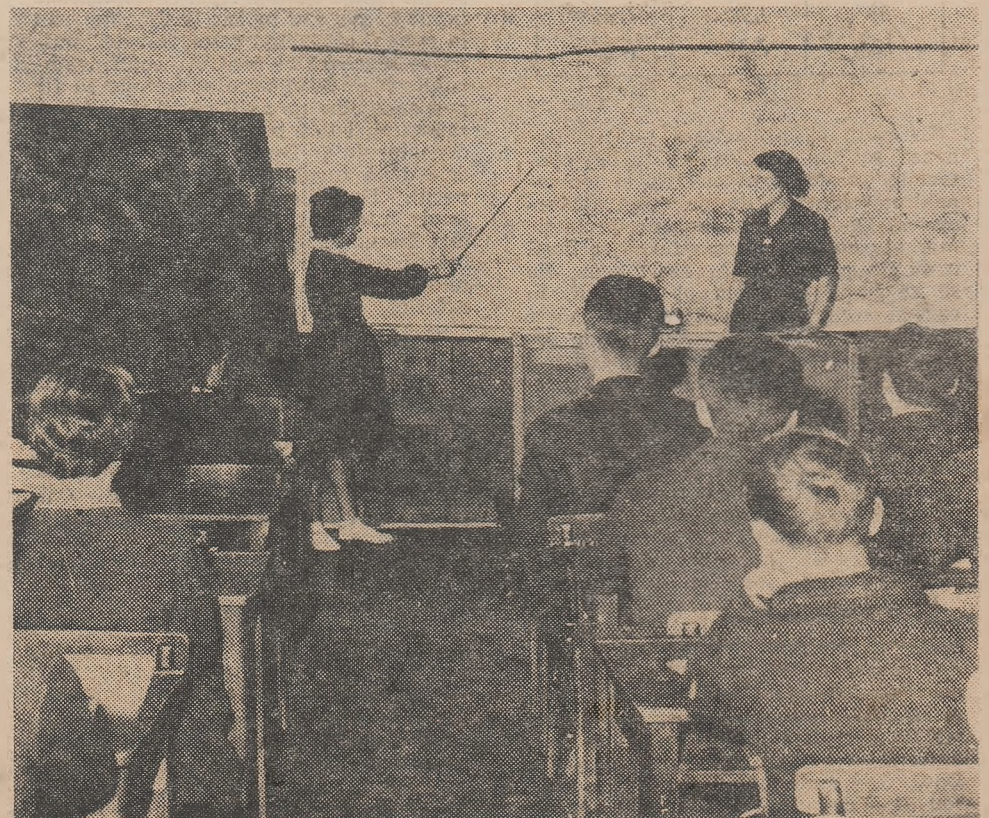
asigurarea securității muncii și s-a organizat activitatea. Pe partea din stînga tablei, împărțită în prealabil în două au fost notate experiențele ce urmau să se efectueze: 1) reacția sodiului cu apa și identificarea compusului; 2) descompunerea carbonatului de calciu; 3) reacția oxidului de calciu cu apa; 4) reacția hidroxidului de calciu cu CO_2 și obținerea bioxidului de carbon prin reacția carbonatului de calciu cu acidul clorhidric; 5) obținerea bicarbonatului; 6) descompunerea bicarbonatului.

Clasa a fost împărțită în grupe de câte 4 elevi, fiecare grupă primînd aparatura și substanțele necesare pentru experiențele de mai sus. În mod special profesoara a avut grijă să monteze dinainte pentru fiecare grupă câte o eprubetă cu tub de degajare. Tot materialul se găsea la dispoziția elevilor, în afară de sodiu. Taiat în prealabil de către profesoară, acesta a fost dat în primire fiecărei grupe.

A urmat apoi efectuarea experiențelor care au reușit în general la toate grupele, mulțumindu-i pe elevi cît și pe profesoară. Fiecare grupă a trebuit să efectueze toate experiențele (lucru posibil întrucît nu cerea prea mult timp). Fiecare elev a executat astfel cîte una sau două experiențe. Pentru efectuarea lor clasa a avut la dispoziție circa 30 minute. Ca urmare, profesoara i-a rămas timp suficient (circa 12 minute) pentru a verifica în mod special, pentru notare, cunoștințele a trei elevi. După ce fiecare elev a consemnat în caietul său de lucrări practice reacțiile corespunzătoare fiecărei experiențe în parte, tov. Staiuc a cerut celor trei elevi pe care își propusese să-i noteze să scrie pe partea dreaptă a tablei, reacțiile care au avut loc. Totodată, le-a pus o serie de întrebări pentru a se edifica mai adînc asupra pregătirii lor. Elevii au scris corect ecuațiile chimice, și au răspuns bine la întrebări, dovedind că și-au însușit conținutul științific al capitolului respectiv.

Credem că asemenea lecții de recapitulare la chimie prin lucrări de laborator pot fi folosite cu eficiență de către cadrele didactice de specialitate.

AUREL RIZESCU
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice



La ora de geografie

O orientare judicioasă

Consiliul raional al sindicatelor din raionul „N. Bălcescu” acordă o deosebită atenție orientării și îndrumării activității sindicatelor din învățământ din cuprinsul acestui raion. Una din formele principale prin care este sprijinită activitatea acestor sindicate o constituie grupa pe ramură de învățământ, compusă dintr-un larg activ de cadre didactice cu experiență în munca sindicală.

În prezent, pentru a ajuta organizațiile sindicale din școli să întărească sprijinul pe care îl acordă activității profesionale a membrilor de sindicat, grupa pe ramură de învățământ a Consiliului raional al sindicatelor din raionul „N. Bălcescu” și-a propus, printre altele, să studieze cum sînt corelate planurile de muncă ale grupelor sindicale cu planurile de muncă ale școlilor, cum sînt antrenați membrii de sindicat în realizarea sarcinilor legate de buna desfășurare a procesului instructiv-educativ, ce mijloace se folosesc pentru popularizarea experienței înaintate etc.

De exemplu, unul din colectivele din cadrul grupei a studiat modul cum contribuie organizația sindicală de la Școala generală de 8 ani nr. 99 la valorificarea experienței înaintate în procesul de predare. După încheierea acestui studiu, cu ajutorul grupei pe ramură a Consiliului raional al sindicatelor s-a organizat o consfătuire la care au participat membrii birourilor mai multor grupe sindicale de la școlile din raion. S-a subliniat, cu acest prilej, preocuparea biroului grupei sindicale de la Școala generală de 8 ani nr. 99 pentru stimularea cadrelor didactice în folosirea mijloacelor legate de modernizarea predării. Ca urmare a acestei preocupări, magnetofonul, picupul, diafilmele, diapozitivele sînt tot mai larg folosite de către învățătorii și profesorii școlii. Biroul grupei sindicale a sugerat comisiilor metodice să studieze eficiența lecțiilor la care sînt folosite aceste mijloace, modul cum contribuie ele la ridicarea nivelului de pregătire al elevilor. În acest scop biroul grupei sindicale s-a îngrijit de procurarea materialului bibliografic necesar, ca și de or-

ganizarea unor discuții în legătură cu rolul mijloacelor audio-vizuale în predarea lecțiilor destinate comunicării cunoștințelor noi și a lecțiilor recapitulative.

În cadrul consfătuirii a fost popularizată și activitatea desfășurată de biroul grupei sindicale de la Școala nr. 99 pentru a ajuta comisiile metodice să ducă o activitate mai operativă, mai strîns legată de activitatea curentă a cadrelor didactice. S-a arătat astfel că acesta a sugerat comisiilor metodice ca în preajma fiecărui început de trimestru să ia în discuție unele probleme ale planificării, pentru a veni în sprijinul cadrelor tinere, lipsite de experiență. Aplicînd această sugestie, comisiile metodice, sprijinite de biroul grupei sindicale, au inițiat ședințe de lucru în care au fost examinate planurile calendaristice sau planurile de lecții ale tinerelor cadre didactice, aducîndu-li-se înbunătățirile necesare. Totodată, mobilizate de biroul grupei sindicale, cadrele didactice cu experiență pedagogică au ajutat pe tinerii învățătorii și profesori analizînd unele lecții ale acestora, dîndu-le îndrumări concrete.

Popularizînd o serie de metode de activitate care și-au dovedit eficacitatea, consfătuirea organizată de grupa pe ramură de învățământ a Consiliului raional al sindicatelor din raionul „N. Bălcescu” cu birourile unor grupe sindicale din școlile acestui raion a prilejuit un prețios schimb de experiență, orientînd birourile spre o muncă concretă, eficientă.

Grupa pe ramură de învățământ studiază acum, la Școala generală de 8 ani nr. 122, problemele legate de modul cum sprijină biroul acestei grupe sindicale activitatea educativă a învățătorilor și profesorilor. În cursul lunii aprilie, pe baza concluziilor desprinse din această acțiune, se va organiza de asemenea o consfătuire, la care va participa activul grupelor sindicale din școli.

Ajutate astfel, acestea își sporesc tot mai mult contribuția la buna desfășurare a muncii profesionale din școli.

Prof. AUGUSTIN MACARIE

Concurs de material didactic pe anul 1965

Ținînd seama de rezultatele bune obținute în anii trecuți la concursurile de material didactic, de faptul că acestea au contribuit la sporirea sortimentelor, la perfecționarea unor aparate, instrumente etc., Ministerul Învățămîntului organizează și în acest an tradiționalul concurs de material didactic, care se va desfășura în conformitate cu Regulamentul pentru concursul de material didactic aprobat prin ordinul ministrului învățămîntului nr. 585/1963.

Tematica concursului se axează îndeosebi pe aparatură de fizică, deoarece programele școlare prevăd un număr mare de experiențe și lucrări practice de laborator la acest obiect.

Dăm mai jos tematica concursului care se organizează în anul 1965:

1. Aparat pentru demonstrarea compresibilității și elasticității aerului. Aparatul, care se va folosi la clasa a VI-a, trebuie să aibă o construcție simplă, pentru a putea fi mînuit cu ușurință.

2. Aparat pentru producerea și punerea în evidență a oscilațiilor electrice (circuit oscilant). Se va folosi la clasa a VIII-a și va trebui să pună în evidență descărcarea oscilatorie liberă a condensatorului prin bobină (oscilații amortizate).

3. Aparat sau trusă pentru verificarea legilor mișcării uniforme accelerate (studiu calitativ și cantitativ).

4. Trusă pentru experiențe de rezistența materialelor. Trusa trebuie să servească la punerea în evidență a legăturii dintre deformare și forța

care deformează (întindere, compresiune, forfecare, încovoiere, răsucire).

5. Trusa pentru demonstrarea și verificarea legilor gazelor. Această trusă va trebui să servească la verificarea legii Boyle-Mariotte, a legii Gay-Lussac și a legii Charles, eventual și a ecuației gazelor perfecte.

6. Aparat pentru demonstrarea lichefierii gazelor.

7. Aparat sau trusă pentru punerea în evidență a reflexiei sunetelor și a formării undelor staționare sonore.

8. Aparat pentru demonstrarea transformării energiei mecanice (a lucrului mecanic) în energie calorică, în cantități echivalente. Aparatul trebuie să ofere posibilitatea determinării cantitative atât a lucrului mecanic, cât și a energiei calorice corespunzătoare.

9. Trusă pentru experiențe de analize agricole (pentru lucrările practice de agricultură la clasele V-VIII). Această trusă va trebui să cuprindă: aparate pentru efectuarea analizelor fizico-chimice ale solului, pentru determinarea gradului de aciditate a solului și pentru determinarea greutății hectolitrică, germinatoare, dinamometre pentru determinarea forței de tracțiune.

Pentru aceste lucrări se acordă premii și mențiuni de la 500 la 5.000 lei.

La concurs pot participa cadre didactice, muncitori, tehnicieni sau ingineri din întreprinderile care produc material didactic sau din alte întreprinderi, precum și alte per-

soane. Participarea poate fi individuală sau colectivă. Se vor lua în considerare numai lucrările originale.

Lucrările se vor depune — ambalate și notate cu un motto ales de participanți — direct la registratura Ministerului Învățămîntului (str. Spiru Haret nr. 12), sau se vor trimite prin poștă pînă la data încheierii concursului. Intrucît numele participanților nu trebuie să fie cunoscut decît după acordarea premiilor, semnarea lucrărilor cu numele autorilor are drept urmare scoaterea acestora din concurs. O dată cu lucrarea se va depune un plic închis, care va purta același motto cu lucrarea și care va conține: numele și prenumele participantului, profesia, adresa, telefonul titlului lucrării depuse la concurs.

Lucrările premiate rămîn în proprietatea Ministerului pentru a fi popularizate sau date în producție.

La solicitarea întreprinderii care introduce în fabricație lucrarea premiată, autorii sînt obligați să dea lămuririle și asistența necesară.

Acordarea premiilor în cadrul concursului nu privează pe autori, în cazul introducerii în producție, de drepturile de autor sau inovator.

Lucrările nepremiate se restituie concurenților.

Concursul se încheie la 1 octombrie 1965.

Participanții la concurs pot cere lămuriri suplimentare Ministerului Învățămîntului, Serviciul instruirii practice și material didactic, str. Nufierilor nr. 30 (tel. 14.24.00).

CITITORII PROPUN

Prof. I. Marinescu din Constanța cere ca I.M.D. să trimită școlilor de 8 ani mai multe materiale de laborator pentru clasele a VIII-a. Școlile generale de 8 ani dispun de puține asemenea materiale dat fiind faptul că pînă acum clasele a VIII-a au funcționat pe lîngă școlile medii.

Prof. P. Bejenaru din Rădăuți propune să se editeze îndrumătoare și pentru munca directorului de școală și a inspectorului, iar metodicile să fie tipărite într-un număr mai mare de exemplare, fiindcă tirajul celor apărute pînă acum este insuficient.

Prof. I. Jinga, Ploiești. În numeroase școli crește interesul cadrelor didactice pentru folosirea mijloacelor audio-vizuale. La o recentă consfătuire a inspecto-

rilor din regiunea Ploiești s-a cerut să se producă o gamă mai largă de discuri și diafilme pentru uz școlar. Pentru a înlesni folosirea mijloacelor moderne de predare și în localitățile mai îndepărtate din mediul rural, s-a propus să se producă aparate cu transistori și acumulatori de 6 volți (pentru aparatele de proiecție).

Un grup de cadre didactice din orașul Brașov propune să se confecționeze, pentru uniforme de băieți, și cămăși cu mîneacă lungă. În acest fel iarna îmbrăcămintea este mai călduroasă. În plus, se evită aspectul inestetic al clasei în cazul în care copiii, din nevoia de a lucra mai lejer sau atunci cînd le este prea cald, rămîn în cămășile cu mîneacă scurtă ale uniformei, de sub care se văd alte cămăși, cu mîneacă lungă.

CONCURS

Institutul agronomic din Timișoara anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

1) profesor la catedra de organizare I.A.S., disciplina Organizarea întreprinderilor agricole socialiste, poziția VII/1 din statul de funcțiuni.

2) profesor la catedra de fiziologia animalelor domestice, disciplina Fiziologia animalelor domestice, poziția XI/1 din statul de funcțiuni.

Cererea pentru înscrierea la concurs se va înainta rectoratului Institutului agronomic din Timișoara, în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe di-

ploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Informații suplimentare se primesc la rectoratul institutului, telefon 1.49.53.

„LIMBĂ ȘI LITERATURĂ”

A apărut de curînd nr. 8 al culegerii „Limbă și literatură”, editată de Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R.

Din sumarul bogat al acestui număr, care cuprinde o întreagă varietate de studii, cercetări, articole, documente inedite, fișe bibliografice, remarcăm numele unor cunoscuți și valoroși specialiști în cercetarea problemelor literare. Trebuie să amintim astfel amplul studiu care poartă semnătura regretatului Tudor Vianu („Filologie și estetică”), ca și studiile semnate de acad. D. Panaitescu Perpessiciu („Rectificări și contrarectificări la edițiile poeziilor lui Eminescu”) și de acad. Al. Graur („Filologie și lingvistică”).

Se adaugă la aceste materiale, în cuprinsul volumului, numeroase alte articole de o înaltă ținută științifică, între care amintim:

Din tipologia lui Caragiale: Rică Venturiano” de Șerban Cioculescu, „Valorificarea moștenirii literare” de Al. Piru, „Orientări în literatura dintre cele două războaie: (revistele „Cuvîntul liber” și „Reporter”)” de Eugen Simion, „Un capitol eminescian de istorie literară: Veronica Micle” de G. G. Ursu, „Cos-tache Negri — epistolierul” de Emil Boldan, „Léo Bachelin — un iubitor al folclorului românesc” de Al. Bistrițianu etc.

Prin materialele pe care le cuprinde, recentul număr al revistei „Limbă și literatură” este deosebit de valoros pentru documentarea profesorilor care predau limba română în școlile de cultură generală.



Îndrumare atentă

Principalul obiectiv pe care îl urmărește în acest an școlar secția noastră de învățământ îl constituie ridicarea calității procesului de învățământ prin sporirea eficienței lecției. Pornind de la acest obiectiv, munca noastră de îndrumare și control se îndreaptă, în primul rând, spre sprijinirea cadrelor didactice în îmbunătățirea activității instructiv-educative, în modernizarea predării, în generalizarea experiențelor pozitive acumulate în acest domeniu.

Firește, ne-am preocupat încă din anii anteriori să asigurăm școlilor din Capitală mijloacele tehnice necesare pentru folosirea metodelor moderne de predare. Ca urmare, 125 de școli — adică toate școlile medii și multe școli de 8 ani — au fost dotate cu aparate de proiecție pentru filme de 16 mm sau 35 mm. De asemenea, școlile noastre dispun de televizoare, magnetofone, picupuri, stații de amplificare, aparate de proiecție pentru diafilme și diapozitive. Am pus totodată bazele organizării unei filmotechi proprii, achiziționând până în prezent 81 de titluri de filme didactice cu o deosebită valoare instructiv-educativă. Pe lângă filmele pe care le împrumutăm de la Arhiva Națională, școlile au astfel la dispoziție noi posibilități de a folosi proiecția cinematografică în cadrul predării.

Paralel cu grija pentru înzestrarea școlilor din Capitală cu mijloace tehnice audio-vizuale ne-am preocupat și de informarea cadrelor didactice asupra problemelor de conținut și metodice pe care le ridică modernizarea predării. Am inițiat de aceea, prin cercurile pedagogice, instrucțiunile și expunerile însoțite de demonstrații și urmate de discuții cu privire la aceste probleme. Totodată au loc asemenea discuții la nivelul școlilor, în cadrul comisiilor metodice, pe baza materialelor de specialitate apărute în presa pedagogică. La rândul lor, cabinetele pedagogice raionale au fost îndrumate să stimuleze preocupările pe această linie ale cadrelor didactice, recomandându-le să ia în cercetare teme legate de modernizarea învățământului și ajutându-le să întocmească lucrări pe aceste teme.

Brigăzile de îndrumare și control ale secției noastre de învățământ, ca și ale secțiilor raionale, au urmărit cu precădere în cursul acestui trimestru rezultatele acțiunilor de stimulare a preocupărilor pentru ridicarea eficienței procesului instructiv-educativ. For-

mate din inspectori de specialitate și metodiști voluntari (de obicei responsabili ai cercurilor pedagogice, care nu sînt antrenați pe toată durata unei inspecții, ci doar pentru asistențe la câteva ore), aceste brigăzi studiază multilateral problemele predării, pentru a cunoaște în adîncime nivelul muncii școlilor și pentru a putea asigura o îndrumare eficientă, la obiect. Controlul efectuat de brigăzi a arătat că la multe școli, cum sînt școlile medii numerele 1, 4, 7, 17, 22 și 40, școlile de 8 ani numerele 141, 171, 182 etc., mijloacele moderne de predare sînt folosite larg, cu rezultate dintre cele mai bune. Merită relevate și inițiativele colectivului didactic de la Școala medie „Tudor Vladimirescu”, unde se întreprind o serie de acțiuni urmărind în special stimularea participării cit mai active a elevilor la lecții și înarmarea acestora cu deprinderi de muncă independentă.

Ne îngrijim îndeaproape, în același timp, de îmbunătățirea îndrumării muncii educative din școli. În această direcție s-au obținut rezultate pozitive prin coordonarea activității noastre cu activitatea pe care o desfășoară, în instituțiile de învățământ, Comitetul orașesc U.T.M. Prin dezbaterile în comun a obiectivelor urmărite se asigură îndrumarea unitară a corpului didactic și a activității U.T.M. și de pionieri din școli în problemele activității în afară de clasă, se înlătură paralelismele și suprapunerile, se realizează o tot mai bună colaborare între școală și organizația de tineret și pionieri.

Căutînd să folosim forme cit mai eficiente de îndrumare și control, nu ne-am oprit doar la inspecțiile în brigadă, ci folosim și inspecțiile prin sondaj. De pildă, la mijlocul acestui trimestru am organizat o inspecție de sondaj cu următoarele obiective: stadiul parcurgerii materiei în raport cu planurile calendaristice, ritmicitatea notării elevilor și preocuparea pentru sprijinirea celor rămași în urmă la învățatură. Acest control de sondaj, care a cuprins un număr destul de mare de unități școlare, ne-a permis să culegem numeroase observații și date care, prelucrate pe baza analizei statistice, ne-au dat posibilitatea să determinăm verigile de bază ale activității viitoare în aceste domenii.

Să în atenția noastră și asigurarea unității de exigențe, ca și ridicarea competenței în întreaga muncă de îndrumare și control desfășurată în școlile Capitalei. Una din formele care par să dea rezultate bune

pe această linie o constituie organizarea unor inspecții la care participă, pe lângă cadrele secției de învățământ orașenești, inspectori de la secțiile de învățământ raionale.

Organizăm așadar, după cum se vede, forme variate de îndrumare și control. Grija noastră principală este ca activitatea pe această linie să nu se oprească la simpla consemnare a constatărilor, ci să influențeze nemijlocit munca școlilor. Iată câteva din acțiunile pe care le-am întreprins în acest scop. Constatîndu-se, în unele secții serale ale școlilor medii, o serie de rezultate slabe la învățatură, datorate în mare măsură insuficienței îndrumării a secțiilor serale de către directorii școlilor respective, s-a organizat un control adînc al muncii directorilor în 20 de școli medii care au secții serale. Pe baza analizei făcute cu acest prilej s-a desfășurat apoi o dezbateri amplă, pe Capitală, a problemelor specifice învățămîntului seral, la care au participat directorii și directorii adjuncți de școli, cadre didactice de la secțiile serale, precum și reprezentanții ai întreprinderilor interesate. Prin aplicarea măsurilor propuse la această dezbateri și prin generalizarea experiențelor pozitive expuse în cadrul ei s-au creat posibilități pentru o îmbunătățire simțitoare a nivelului la învățatură în secțiile serale. Pe linia valorificării constatărilor făcute de brigăzile de îndrumare și control se înscrie și consfătuirea pe care o vom organiza în luna aprilie cu directorii școlilor medii și cadrele didactice din Capitală, pentru a discuta concluziile la care s-a ajuns în legătură cu utilizarea mijloacelor audio-vizuale în procesul predării.

Intrăm în curînd într-o etapă hotărîtoare a anului școlar — aceea a pregătirilor pentru încheierea cursurilor, pentru examene. Căutînd să valorificăm la maximum rezultatele muncii de îndrumare și control desfășurate pînă în prezent, să intensificăm această muncă în continuare — îndeosebi pe linia adîncirii ei — ne străduim să dăm cadrelor didactice un ajutor cit mai concret, cit mai eficient, pentru a contribui la încheierea cu succes a acestui an, în care vom da patriei prima promoție de absolvenți ai școlii generale de 8 ani.

Prof. SOFIA PUȘCAȘU
șeful secției de învățământ
a Sfatului popular al Capitalei

GIURGIU

Cabinetul pedagogic de pe lângă secția de învățământ a orașului Giurgiu, ne scrie tov. **Ion Dincă**, se preocupă să asigure o îndrumare competentă a școlilor în problemele referitoare la instruirea elevilor, să popularizeze metodele cele mai bune de lucru ale cadrelor didactice, ale directorilor de școli și ale diriginților.

Pentru buna organizare a activității cabinetului pedagogic, secția de învățământ a întocmit din timp planul de muncă al cabinetului, stabilind referatele ce se vor expune, ca și problemele ce trebuie urmărite în școli pentru a fi discutate apol cu cadrele didactice. Cu ajutorul cabinetului pedagogic, colectivul secției de învățământ poate să cuprindă un număr mai mare de unități școlare în acțiunea sa de îndrumare și control și, totodată, să dea o îndrumare de calitate tuturor cadrelor didactice de specialitate.

TURNU MĂGURELE

De curînd, la Școala medie „Unirea” din Turnu Măgurele s-a organizat, după cum ne scrie prof. **Anastase Bogdan**, un schimb de experiență între directorii școlilor medii și de 8 ani din raza raionului Turnu Măgurele. Tema acestui schimb de experiență a constituit-o introducerea metodelor moderne în predarea matematicii și limbii române. Participanții au ascultat un referat prezentat de către directorul Școlii medii „Unirea” și au asistat la peste 30 de lecții de matematică și limba română la clasele IX-XI.

BELINȚ

Prof. **Vasile Cica**, de la Școala medie din Belinț, ne scrie despre activitatea comisiei metodice a profesorilor de limba și literatura română din această școală. Fiecare membru al comisiei urmărește în special cite o problemă legată de munca sa practică, problemă care va constitui subiectul unui referat. Membrii comisiei se ocupă totodată de confecționarea materialului didactic, de organizarea cercurilor literare ale elevilor, de organizarea unor lecții model pentru cadrele didactice lipsite de experiență în predare.

TG. CĂRBUNEȘTI-GILORT

Recent, ne comunică profesorul **Const. Tănase**, la Școala medie din Tg. Cărbunești, regiunea Oltenia, a avut loc întîlnirea dintre elevii claselor a XI-a și foștii absolvenți ai școlii, în prezent studenți. La această întîlnire, organizată în scopul orientării profesionale a elevilor, au participat diriginții claselor a XI-a, numeroase cadre didactice, precum și activiști ai comitetului raional U.T.M.

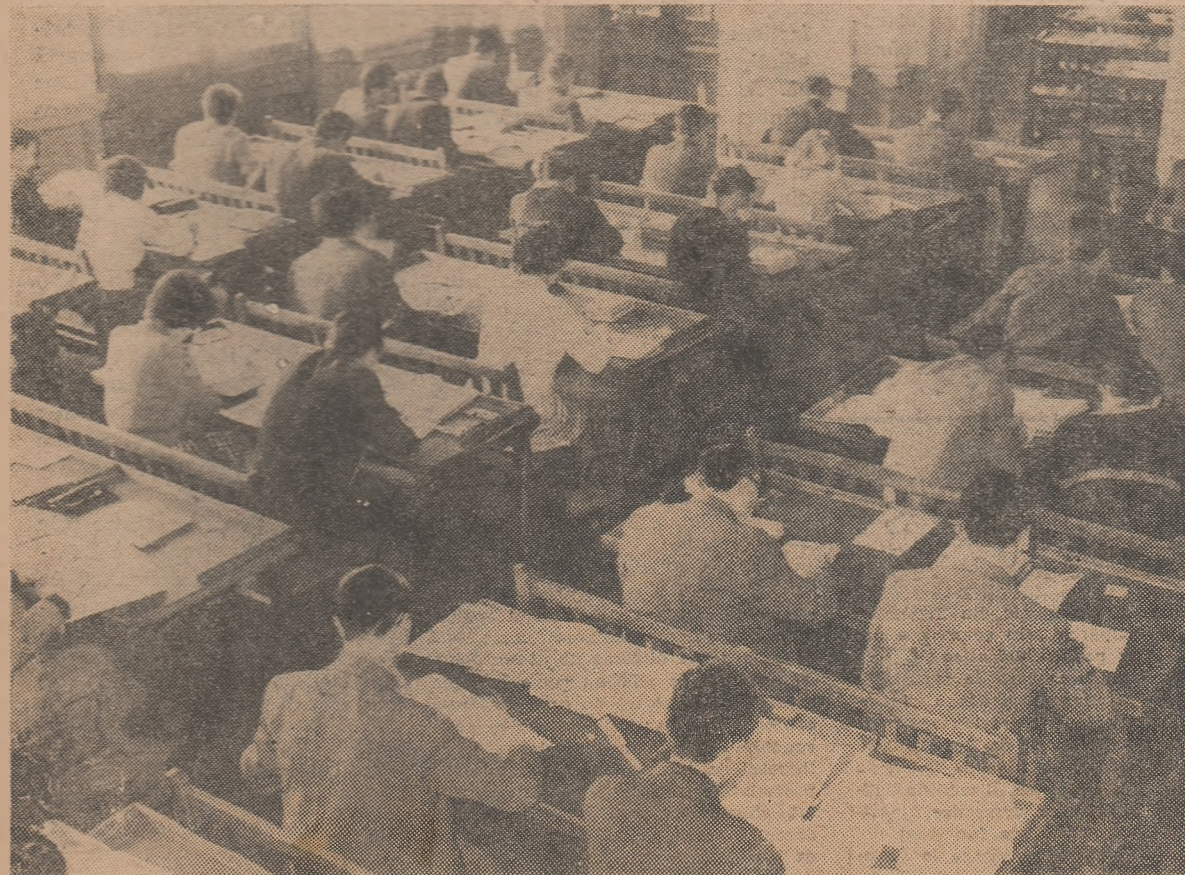
Studenții au dat colegilor lor mai tineri sfaturi judicioase în legătură cu pregătirea sistematică pentru examenul de maturitate și pentru concursul de admitere în învățămîntul superior. Deosebit de mult i-au impresionat pe elevi cele spuse de oaspeți despre bucuria de a-ți alege în viață un drum pe care, urmîndu-l, să-ți poți pune întreaga capacitate în slujba poporului, despre condițiile minunate de care se bucură astăzi tineretul studios, despre institutele bine dotate în care învață, despre căminele frumoase în care locuiesc.

MĂCIN

Și la Școala medie din Măcin, regiunea Dobrogea, se acordă multă atenție orientării profesionale a viitorilor absolvenți. După cum ne informează tov. **Traian Enache**, aici s-a planificat o consfătuire cu elevii clasei a XI-a, la care vor fi invitați și părinții lor, pentru a se discuta tema „Ce profesii să ne alegem”. Procedînd astfel cadrele didactice de la Școala medie din Măcin caută să orienteze și familiile elevilor în problema atît de complexă a alegerii profesiei.

DETA

Pentru a populariza și generaliza experiența pozitivă a unor școli, secția de învățământ a raionului Deta a organizat, după cum ne scrie prof. **Rista Popovici**, o ședință cu directorii de școli din raion. Tema acestei ședințe a fost „Colaborarea cadrelor didactice cu organizațiile de tineret din școală”. La sfîrșitul ședinței, după ce au purtat discuții pe marginea referatului prezentat, participanții au asistat la o adunare de detașament la clasa a VII-a cu tema „Cravata roșie”.



Studiu în bibliotecă